

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ПОРІВНЯЛЬНА ГРАМАТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ»

на 2025 - 2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 6 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Сухачова Наталія Сергіївна

к. філол. н.

доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-095-63-33-897
Електронна адреса	sukhachova2014@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	онлайн: електронною поштою за розкладом http://www.im.puet.edu.ua/ вкладка «Студентові»
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомлення з ізоморфними й аломорфними ознаками морфологічного та синтаксичного рівнів англійської і української мов, особливостями їх функціонування відповідно до ситуації, сфери спілкування, регістру усного й писемного мовлення.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС / 150 годин (лекції – 20 год., практичні заняття – 40 год., самостійна робота – 90 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Пояснювально-ілюстративний метод (лекція, розповідь, демонстрація); проблемний метод (групова дискусія); метод інтерактивного навчання (інтерактивні презентації; дискусії); метод контролю та самоконтролю.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: 6 семестр – екзамен.
Пререквізити	ОК «ОІМ: практична граматики англійської мови», ОК «Історія англійської мови».
Постреквізити	ОК «Стилістика англійської мови»
Мова викладання	Англійська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПР 10 . Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.</p> <p>ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 5 .Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК-5);</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ІК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ІК 10. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ІК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>ІК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>СК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різнихжанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.</p> <p>СК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Etymology and word-formation		
Тема 1.1. Contrastive typology of the English and Ukrainian morphology: aim, basic notions and methods	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «The Relation of Grammar with Other Linguistic Sciences», «Synthetic and analytical means of expressing grammatical meanings».
Тема 1.2. Parts of speech: criteria of distinguishing. Typological features of Noun	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Lexicogrammatical classes of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features», «The category of number of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features», «The category of case of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features», «The category of gender of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features».

Тема 1.3. Typological features of Adjectives, Numerals and Pronouns	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Allomorphic and isomorphic features of English and Ukrainian adjectives», «Allomorphic and isomorphic features of English and Ukrainian pronouns», «Allomorphic and isomorphic features of English and Ukrainian numerals».
Тема 1.4. Typological features of the Verb	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «The category of tense of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features», «The category of aspect and mood of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features».
Модуль 2. Typological features of functional parts of speech		
Тема 1.5. Typological features of functional parts of speech (Preposition, Conjunction, Particle)	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Typological characteristics of English and Ukrainian prepositions as parts of speech: lexico-grammatical classes (allomorphic and isomorphic features)», «Typological characteristics of English and Ukrainian conjunctions as parts of speech: lexico-grammatical classes (allomorphic and isomorphic features)».
Тема 1.6. Typological features of functional parts of speech (Adverb, Statives, Modal words, Article)	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.	Підготувати доповідь на тему: «Isomorphism and allomorphy in the expression of grammatical categories by English and Ukrainian adverbs», «Peculiarities of stative usages in English», «When to use definite vs. indefinite articles».

Інформаційні джерела

Основні

1. Воронова З. Конспект лекцій з дисципліни «Порівняльна граматики англійської та української мов» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 035 «Філологія». Кам'янське : ДДТУ, 2023. 70 с.
2. Гладуш Н. Ф., Павлюк Н. В. Contrastive Grammar: Theory and Practice / Порівняльна граматики: теорія і практика : навч. посіб. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; Нац. ун-т «Києво-Могилянська акад.». Київ, 2019. 296 с.
3. Фрасинюк Н. І. Порівняльна типологія англійської та української мов: тези лекцій, завдання для семінарських занять, завдання для самостійної роботи, тестові завдання : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : ТОВ Друкарня «Рута», 2020. 158 с.

Додаткові

1. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2004. 464 с.
2. Левицький А. Е. Порівняльна граматики англійської та української мов : навч. посіб. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 264 с.
3. Мартинюк А. П. Порівняльна морфологія англійської та української мов. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. 64 с.
4. Oxford Advanced Learners Dictionary. 10th Edition : Oxford University Press, 2020. 1820 p.
5. Collins COBUILD Learner's Dictionary. London : Harper Collins Publishers, 2023. 960 p..

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Дистанційний курс «Порівняльна граматики англійської мови», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття. У ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

<http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

Можливість перезарахування окремих тем/модулів навчальної дисципліни за результатами навчання здобутих шляхом неформальної/інформальної освіти відповідно до тематики навчальної дисципліни: платформа Prometheus <https://prometheus.org.ua/> , платформа EdEra <https://ed-era.com/> , платформа Coursera <https://www.coursera.org/> , платформа RWS <https://www.rws.com/> та ін.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyly-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_pro-apel_pidstr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції

<https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба <https://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ

<https://puet.edu.ua/other-divisions/studentykyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <https://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (4 бали); захист домашнього завдання (4 бали); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	34
Модуль 2 (теми 5-6): відвідування занять (2 бали); захист домашнього завдання (2 бали); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (2 бали); поточна модульна робота (10 балів)	26
Екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентських наукових конференціях	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни